

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Černého,

Ph.D., a soudců Mgr. Ladislava Vaško a Mgr. Radima Kadlčáka ve věci

žalobkyně:

Mgr. S. W., narozená X,
bytem X,
zastoupená advokátem JUDr. Janem Walterem,
sídlem Volyňských Čechů 837, 438 01 Žatec,

proti

žalovanému:

Krajský úřad Ústeckého kraje,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 8. 2019, č. j. KUUK/113880/2019/UPS-3,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 26. 8. 2019, č. j. KUUK/113880/2019/UPS-3, a rozhodnutí Městského úřadu Vejprty ze dne 9. 8. 2019, č. j. MU-VEJ/127/2019/taj, se **zrušují** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen zaplatit** žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 3 000 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 8. 2019, č. j. KUUK/113880/2019/UPS-3, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Vejprty (dále jen „povinný subjekt“) ze dne 9. 8. 2019, č. j. MU-VEJ/127/2019/taj (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

povinný subjekt podle § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), částečně odmítl žádost žalobkyně o informace ze dne 5. 7. 2019, a to v bodech č. 3 a 4 týkajících se „sdělení, jaké konkrétní úkony, kterou úřední osobou a kdy provedl Váš úřad při vyřizování stížnosti“ a „poskytnutí podkladů, které si Váš úřad při vyřizování stížnosti opatřil“ z důvodu neexistence informací. Žalobkyně se v žalobě zároveň domáhala toho, aby soud zrušil i prvostupňové rozhodnutí a nařídil povinnému subjektu poskytnout žalobkyni vyžádané informace. Zároveň požadovala, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit jí náklady soudního řízení.

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně nejprve namítla, že napadené rozhodnutí nebylo dostatečně odůvodněno podle § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Uvedla, že odůvodnění je nesrozumitelné, neboť žalovaný v něm potvrzoval jako správný důvod rozhodnutí povinného subjektu, který ale povinný subjekt ve svém rozhodnutí neuvedl. Žalobkyně upozornila na to, že povinný subjekt odmítl poskytnout informace z důvodu jejich neexistence, zatímco žalovaný uvedl, že důvodem odmítnutí bylo, že povinný subjekt informacemi nedisponuje. Žalovaný tak podle názoru žalobkyně chybně podsunul povinnému subjektu argument, který povinný subjekt nepoužil. K nedostatečnému odůvodnění žalobkyně poukázala na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, č. j. 2 As 37/2006-63, a ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109.
3. Žalobkyně namítala, že rovněž rozhodnutí povinného subjektu nebylo dostatečně odůvodněno. Již v odvolání uvedla, že povinný subjekt v prvostupňovém rozhodnutí neukázal, že vyvinul dostatečné úsilí k dohledání vyžádaných informací. Žalovaný se podle názoru žalobkyně s odvolací námitkou nedostatečně vypořádal. Povinnost správního orgánu přesvědčivě ukázat, že vyvinul náležité úsilí o vyhledání informace, vyplývá podle žalobkyně nejen z § 68 odst. 3 správního řádu, ale i z judikatury Nejvyššího správního soudu. Žalobkyně zdůraznila, že povinný subjekt pouze uvedl, že vyžádaná informace neexistuje, ale z rozhodnutí žádným způsobem nevyplývá, jakým způsobem povinný subjekt k tomuto zjištění dospěl. Dle žalobkyně takové zjištění nelze podrobit jakémukoliv přezkoumání a poukázala na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2015, č. j. 5 As 24/2015-36, a ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014-41.
4. Žalobkyně dále v odvolání ve vztahu k nedostatečnému odůvodnění prvostupňového rozhodnutí namítla, že povinný subjekt v něm nedoložil, že nemá povinnost informací disponovat. K požadavku, aby se správní orgán zabýval tím, zda nemá povinnost neexistující informací disponovat, odkázala žalobkyně na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011-67.
5. Žalobkyně rovněž poukázala na nesprávnou právní úvahu, o tom, že se při přezkumu rozhodnutí povinného subjektu v odvolacím řízení uplatní pravidlo uvedené v § 16 odst. 4 InfZ. Žalovaný nesprávně uvedl, že právní úprava umožňuje zrušit napadené rozhodnutí povinného subjektu v souladu s § 16 odst. 4 InfZ pouze v případě, pokud sám nadřízený orgán neshledá důvody pro odmítnutí žádosti. K tomu žalobkyně uvedla, že se toto ustanovení týká pouze soudního přezkumu rozhodnutí povinného subjektu, nikoli přezkumu před správním orgánem.

6. Žalobkyně dále uvedla, že žalovaný odůvodnění prvostupňového rozhodnutí sám doplnil, když uvedl, že se odepřené informace týkají úkonů a podkladů správního orgánu při vyřizování stížnosti podle § 175 správního řádu a že postup správního orgánu při vyřizování takové stížnosti není dán zákonem. Žalobkyně připomněla, že správní orgány nemohou uplatňovat svou moc bez zákonné licence a jejich postup při vyřizování stížností je upraven v § 175 správního řádu a obecnými zásadami činnosti správních orgánů (§ 2 - § 8 správního řádu). Žalobkyně upozornila na zásadu materiální pravdy a povinnost správního orgánu zjistit skutkový stav věcí z objektivních podkladů. Předmětnou stížnost podle názoru žalobkyně musela vyřizovat konkrétní úřední osoba, která činila určité kroky a vedla o nich záznamy. Žalobkyně rovněž nesouhlasila s tvrzením žalovaného, že není povinností správního orgánu vést záznamy o šetření stížnosti nebo zajišťovat nové podklady. Zdůraznila, že se jedná o nesrozumitelné tvrzení, neboť předmět žádosti se vztahoval na veškeré podklady, které si povinný subjekt k vyřizování stížnosti opatřil.
7. Žalobkyně v žalobě na závěr namítla, že napadeným rozhodnutím byla zkrácena na svém veřejném subjektivním právu na poskytnutí informací zaručeným čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, a to nezákonným rozhodnutím žalovaného, který nedostal své povinnosti zjednat nápravu a neochránil žalobkyni před nesprávným rozhodnutím povinného subjektu. Rozhodnutím žalovaného tak došlo k faktickému odepření informace.

Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě nejprve zopakoval dosavadní průběh správního řízení a nesouhlasil s tvrzením žalobkyně, že povinnému subjektu podsunul argument, který tento nepoužil. Podle názoru žalovaného si použité termíny „nedisponuje“ a „neexistuje“ neprotiřečí, jelikož nelze disponovat něčím, co neexistuje. Žalovaný dále uvedl, že žalobkyni lze přisvědčit v tom smyslu, že odůvodnění rozhodnutí povinného subjektu je poměrně stručné. Žalovaný v odvolacím řízení dospěl k závěru, že jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti, a proto nevracel věc povinnému subjektu k novému projednání, které by odmítnutí žádosti nezvrátilo. Uvedl, že v řízení posuzoval, zda se jedná o informaci, kterou musí povinný subjekt vytvořit v případech, kdy je povinen danou informací disponovat. Žalovaný pokračoval, že v řízení dospěl k závěru, že povinný subjekt není povinen požadovanou informací disponovat, a proto nezpochybnil závěr povinného subjektu, že daná informace neexistuje. Žalovaný dále zdůraznil, že není zákonem dáno, jakým způsobem má správní orgán prošetřit skutečnosti uvedené ve stížnosti na nevhodné chování úředních osob nebo proti postupu podle § 175 správního řádu. Uvedl, že správnímu orgánu rovněž nevyplývá povinnost vést o takovém šetření záznam. K ostatním námitkám odkázal žalovaný na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

Replika žalobkyně

9. Žalobkyně na vyjádření žalovaného reagovala replikou ze dne 3. 12. 2019, v níž zopakovala svou dosavadní žalobní argumentaci a poznamenala, že žalovaný až ve vyjádření k žalobě objasnil pojmy „neexistující informace“ a „informace, kterou povinný subjekt nedisponuje“. Žalobkyně konstatovala, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí

nevyplývá, že by závěr o tom, že povinný subjekt informací nedisponuje, byl pouze dedukcí žalovaného učiněnou z tvrzení povinného subjektu o neexistenci informace. Žalovaný výslovně uvedl, že povinný subjekt zdůvodnil své rozhodnutí tím, že vyžádanou informací nedisponuje. Takový důvod ale povinný subjekt podle názoru žalobkyně ve skutečnosti neuvedl.

10. Žalobkyně podotkla, že úvahy žalovaného ohledně neexistujících informací jsou neprokazatelné, když povinný subjekt v odůvodnění neuvedl, jaké kroky učinil k dohledání informací, tudíž žalovaný nemohl přezkoumat závěr o neexistenci informací.
11. Žalobkyně poté zmínila, že žalovaný ve vyjádření k žalobě nepřipustně doplňuje důvody svého rozhodnutí, když tvrdí, že posuzoval, zda se jedná o informaci, kterou je povinný subjekt povinen nově vytvořit v případech, kdy je povinen danou informací disponovat. V napadeném rozhodnutí totiž o takové úvaze nebyla dle názoru žalobkyně zmínka. Žalobkyně k tomu zdůraznila, že nově uváděné důvody nemohou nahrazovat nedostatky odůvodnění napadeného rozhodnutí.
12. Žalobkyně byla toho názoru, že žalovaný v napadeném rozhodnutí špatně dovodil, že není důvodné zpochybňovat tvrzení, pokud povinný subjekt dospěl ke skutkovému zjištění o neexistenci požadované informace. Dle žalobkyně z toho, že neexistuje povinnost povinného subjektu vyžádanou informací disponovat, nevyplývá, že povinný subjekt informací opravdu nedisponuje.

Posouzení věci soudem

13. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobkyně i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.
14. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
15. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
16. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Předmětná žádost žalobkyně o informace adresovaná povinnému subjektu ze dne 27. 7. 2019 se týkala stížnosti, ke které se povinný subjekt připsal tajemníka městského úřadu ze dne 12. 4. 2019 vyjadřoval pro Krajský úřad v Ústí nad Labem. Žádost o informace obsahovala celkem 4 následující body: 1. označení osoby stěžovatele, 2. sdělení, co je předmětem stížnosti, 3. sdělení, jaké konkrétní úkony, kterou úřední osobou a kdy provedl Váš úřad při vyřizování stížnosti, 4. poskytnutí podkladů, které si Váš úřad pro vyřizování stížnosti opatřil. Rozhodnutím ze Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

dne

9. 8. 2019 povinný subjekt informace požadované pod body 1 a 2 poskytl a uvedl k nim, že se jedná o stížnost JUDr. Jana Waltera „ze dne 21. 10. 2017 týkající se přípisu tajemníka městského úřadu ze dne 12. 4. 2019, č. j. MU-VEJ/63/2019/taj.“. V bodech 3 a 4 povinný subjekt žádost žalobkyně o informace částečně odmítl podle § 15 odst. 1 InfZ z důvodu neexistence informací. Povinný subjekt dále odmítnutí nijak nezdůvodnil, ani nevysvětlil, z jakého důvodu požadované informace neexistují, jako jediný důvod uvedl neexistenci informací. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně dne 11. 8. 2019 odvolání k žalovanému, ve kterém namítala nepřezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí z důvodu nedostatečného odůvodnění. O odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím.

17. Nejprve se soud zabýval námitkami žalobkyně ve vztahu k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, kterou žalobkyně spatřovala v tom, že rozhodnutí bylo nedostatečně odůvodněno a odůvodnění bylo nesrozumitelné, neboť žalovaný v něm uvedl jiný důvod částečného odmítnutí žádosti o informace než povinný subjekt v prvostupňovém rozhodnutí. Žalobkyně rovněž namítala nepřezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí, neboť povinný subjekt neprokázal, že vyvinul dostatečné úsilí k vyhledání informací a nedoložil, že nemá povinnost požadovanými informacemi disponovat, přičemž tyto vady žalovaný neodstranil.
18. Podle § 68 odst. 3 věty první správního řádu platí, že se v odůvodnění rozhodnutí uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
19. S odkazem na shora citovaný § 68 odst. 3 správního řádu soud předně konstatuje, že z odůvodnění rozhodnutí musí být vždy zřejmé, z jakých skutkových zjištění správní orgán ve vztahu k jím vyhlášenému výroku vycházel a na základě jakého právního názoru k závěrům o něm dospěl. Správní rozhodnutí, které takovouto skutkovou a právní úvahu neobsahuje, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť nemůže plnit svou základní funkci, tedy osvětlit účastníkům řízení, na základě jakých skutečností bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno v jeho výroku (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36, ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005-298, ze dne 11. 8. 2004, č. j. 5 A 48/2001-47, nebo ze dne 17. 9. 2003, č. j. 5 A 156/2002-25).
20. Současně je ovšem nutné zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí, nelze-li v něm zjistit jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je tedy vyhrazeno pouze těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Upozornit lze též na závěry vyslovené Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 12. 5. 2010, č. j. 8 As 60/2009-73, dle kterého „účelem soudního přezkumu není lpění na formální dokonalosti správních rozhodnutí, ale účinná ochrana veřejných subjektivních práv adresátů veřejné správy“. Soud rovněž připomíná, že správní orgány nesou odpovědnost za zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu, ale to v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2015, č. j. 6 Ads 193/2014 – 46).

21. Soud dále uvádí, že správní řízení až do vydání rozhodnutí odvolacího orgánu představuje v souladu se zásadou jednotnosti správního řízení jeden celek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2007, č. j. 3 As 51/2006-65), přičemž účelem řízení před odvolacím správním orgánem je napravovat případná pochybení správního orgánu prvního stupně. Jako jeden celek jsou tak vnímána všechna rozhodnutí vydaná v jednotlivých fázích řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2016, č. j. 2 Afs 143/2016-29, nebo ze dne 27. 2. 2013, č. j. 6 Ads 134/2012-47).
22. Soud konstatuje, že v tomto případě povinný subjekt částečně odmítl žádost žalobkyně o informace v bodech 3 a 4 z důvodu neexistence informace. Postupem povinných subjektů v případě neexistence požadované informace se správní soudy již mnohokrát zabývaly. Z konstantní judikatury vyplývá, že neexistence požadované informace představuje tzv. faktický důvod pro odmítnutí žádosti o informace (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2019, č. j. 1 As 359/2018-30, ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014-42, ze dne 2. 4. 2008, č. j. 2 As 71/2007-56). Než však může povinný subjekt odmítnout žádost o informace s ohledem na jejich neexistenci, musí vyvinout jistou míru úsilí, aby požadovanou informaci našel. Povinný subjekt tedy musí nejprve zkoumat, zda požadovanými informacemi fakticky disponuje.
23. Soud si je zároveň vědom toho, že po povinném subjektu nelze požadovat poskytnutí neexistujících informací a v tomto směru ho tedy nemůže ani tížit břemeno důkazní k prokázání skutečnosti, že určité informace nemá, neboť nelze prokazovat negativní skutečnost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2015, č. j. 5 As 24/2015-36, a rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2018, č. j. 9 A 196/2017-55, či ze dne 24. 6. 2019, č. j. 5 A 23/2016-53). Po povinném subjektu je ovšem třeba požadovat zdůvodnění toho, jaké konkrétní skutečnosti jej vedly k závěru o tom, že požadované informace nemá (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014-41). Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 10. 2015, č. j. 5 As 24/2015-36: „Zcela nedostatečným by tedy bylo sdělení povinného subjektu, kterým by bez bližšího zdůvodnění pouze oznámil, že požadované informace nemá. Povinný subjekt musí zejména řádně odůvodnit, z jakých důvodů požadovanými informacemi nedisponuje, resp. disponovat ani nemůže, a na základě jakých skutečností dospěl ke zjištění, že požadované informace nemá (např. zda je vyhledával ve svém informačním systému, v archivu apod.). Takové sdělení včetně jeho zdůvodnění a jeho věrohodnosti je zapotřebí posuzovat v každém jednotlivém případě samostatně v závislosti na jeho konkrétních okolnostech, a to rovněž s přihlédnutím k tomu, zda se nemůže např. jednat jen o obstrukční jednání povinného subjektu. Nelze tedy bez dalšího dovozovat, že pokud povinný subjekt žadateli o informace bez relevantního zdůvodnění pouze sdělí, že tyto informace nemá, musí se žadatel s tímto tvrzením spokojit.“ Skutečnost, zda měl povinný subjekt zákonem stanovenou povinnost danými údaji disponovat, je poté relevantní až v okamžiku, kdy po šetření zjistí, že požadované informace skutečně nemá (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2019, č. j. 1 As 359/2018-30).
24. Soud upozorňuje, že ačkoli v bodech 1 a 2 byly informace žalobkyni poskytnuty, v bodech 3 a 4 byla žádost o informace odmítnuta, ačkoli informace požadované v těchto bodech úzce souvisí s body 1 a 2, neboť se týkají stejné stížnosti, ke které se povinný subjekt vyjadřoval pro Krajský úřad v Ústí nad Labem přípisem tajemníka městského úřadu ze dne 12. 4. 2019. Tento rozpor povinný subjekt nijak nevysvětlil a neobjasnil, proč část informací týkajících se stejné stížnosti neexistuje. Rovněž soud musí dát žalobkyni za pravdu v tom, že v rozhodnutí povinného subjektu chybí jakékoli zdůvodnění, proč požadované informace neexistují. Rozhodnutí povinného subjektu je tedy

nepřezkoumatelné, neboť důvody odmítnutí části žádosti nejsou z odůvodnění zřejmé a rozhodnutí tedy nevyhovuje požadavkům § 68 odst. 3 správního řádu.

25. Žalovaný pak shora popsaný deficit prvostupňového rozhodnutí v odůvodnění napadeného rozhodnutí neodstranil, když pouze potvrdil prosté tvrzení povinného subjektu o neexistenci předmětných informací. Z napadeného rozhodnutí, jakož i z rozhodnutí prvostupňového, tak skutečně nelze zjistit, zda se správní orgány ve věci pokoušely požadované informace nalézt a na základě jakých skutečností dospěly k závěru, že je povinný subjekt fakticky nemá. Namítaná rozhodnutí jsou tudíž v daném ohledu nepřezkoumatelná, neboť důvody odmítnutí části žádosti žalobce z jejich odůvodnění nejsou seznatelné, přičemž tak tato rozhodnutí nevyhovují požadavkům plynoucím z § 68 odst. 3 správního řádu.
26. Žalobkyně rovněž nesouhlasila s tvrzením žalovaného, že postup správního orgánu při vyřizování stížnosti podle § 175 odst. 1 správního řádu není dán zákonem a správní orgán nemá povinnost vést záznamy o šetření stížnosti. K tomu soud uvádí, že žalovaný ve svém rozhodnutí toliko obecně uvádí, že v dané věci není dán procesní postup pro vyřizování stížnosti podle § 175 správního řádu, aniž by svůj závěr zdůvodnil. V rozhodnutí povinného subjektu je však uvedeno, že se předmětná stížnost týkala poskytování informací nikoli stížnosti podle § 175 správního řádu, jak uvádí žalovaný.
27. Podle § 175 odst. 1 správního řádu se mohou dotčené osoby obracet na správní orgány se stížnostmi proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, neposkytuje-li správní řád jiný prostředek ochrany. Podle odst. 4 citovaného ustanovení se stížnost podává u toho správního orgánu, který vede řízení. Tento orgán je povinen prošetřit skutečnosti ve stížnosti uvedené. Ustanovení § 175 odst. 6 správního řádu stanoví, že o výsledku šetření a přijatých opatření k nápravě učiní správní orgán záznam do spisu, který je v dané věci veden. Pokud o to stěžovatel požádá, má být o výsledku šetření vyrozuměn.
28. S odkazem na výše uvedené znění § 175 správního řádu nelze souhlasit se závěrem žalovaného, že procesní postup při vyřizování stížnosti není dán zákonem a není povinností správního orgánu vést záznamy o šetření stížnosti. Vedle uvedeného nesprávného názoru žalovaného je nutno konstatovat, že není ani zřejmé proč se žalovaný zabýval postupem podle § 175 správního řádu, když v rozhodnutí povinného subjektu stížnost podle § 175 správního řádu ani jinde v předloženém správním spise zmiňována není.
29. Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že i napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
30. Podle § 16 odst. 5 InfZ soud při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.
31. Podle tohoto ustanovení tedy platí, že pokud nejsou dány žádné důvody pro odmítnutí žádosti o poskytnutí informací, měl by soud povinnému subjektu nařídít, aby požadované informace poskytl. V projednávané věci však za stávajícího stavu nelze uzavřít, že zde neexistují další zákonné důvody pro odmítnutí poskytnutí informace, neboť žalovaný ani povinný subjekt nepostupovali při vyřízení stížnosti žalobkyně zákonným způsobem. Soud proto nemohl nařídít poskytnutí informace dle § 16 odst. 5 věty druhé InfZ.

32. S ohledem na výše uvedené skutečnosti soud žalobou napadené rozhodnutí bez jednání podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí zrušil. Současně věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení dle § 78 odst. 4 s. ř. s. V rámci dalšího řízení žalovaný při vázanosti právním názorem, který vyslovil soud v tomto zrušujícím rozsudku, ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že předmětnou vadou řízení bylo stíženo i rozhodnutí povinného subjektu, přistoupil soud podle § 78 odst. 3 s. ř. s. i ke zrušení tohoto rozhodnutí.
33. Jelikož soud napadené rozhodnutí zrušil pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů rozhodnutí, dále se již nezabýval dalšími námitkami žalobkyně ani neprováděl navrhané dokazování.
34. Soud v projednávané věci vnímá skutečnost, že v případě žalobkyně jde o značně specifického žadatele, známého nejen žalovanému a povinnému subjektu z úřední činnosti, ale i soudu, který se mimo jiné množstvím a charakterem jeho podání pohybuje na hranici zneužití práva jako jednoho z důvodů odmítnutí poskytnutí informace. Nicméně k aplikaci tohoto institutu musí být splněny podmínky a tyto musí ve svém rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informací správní orgány náležitě odůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2020, č. j. 4 As 385/2019-55).
35. Soud výrokem II. žalobkyni, která měla ve věci plný úspěch, nepřiznal plnou náhradu nákladů řízení, neboť jsou zde důvody zvláštního zřetele hodné podle § 60 odst. 7 s. ř. s. Soud nemůže odhlížet od kontextu celé rozhodované věci „Pila Kovářská“, tedy v kauzách, o nichž je soudu z úřední činnosti známo, že v nich žalobkyně a její právní zástupce aktivně vystupují (v současnosti soud eviduje 64 žalob žalobkyně). Právní zástupce zastupuje žalobkyni, případně Ing. T. W. v obdobných řízeních opakovaně. Všichni tři uvedení jsou v příbuzenském poměru, jak je soudu známo i z jejich podání např. ve věci vedené pod sp. zn. 15 A 46/2019.
36. Soudu je též známo, že žalobkyně zastoupená stejným právním zástupcem jako v nynější věci vedla či stále vede řadu soudních sporů před správními soudy, a to se správními orgány, od nichž požadovala pokaždé poskytnutí informace dle InfZ. V některých sporech je požadováno poskytnutí podání, které dříve učinila jedna ze tří shora jmenovaných osob, tak jako tomu bylo v tomto případě. Například jenom ke Krajské hygienické stanici Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem bylo podáno celkem 172 podání od žalobkyně, Ing. T. W. a JUDr. Jana Waltera, jak je zřejmé z rozsudku zdejšího soudu ze dne 9. 3. 2022, sp. zn. 15 A 107/2019. Z rozsudku zdejšího soudu ze dne 18. 5. 2022, sp. zn. 15 A 130/2019, vyplývá, že uvedená trojice podala k Ministerstvu pro místní rozvoj od roku 2015 celkem 1042 podání.
37. Obdobná situace je i u dalších správních soudů, např. lze odkázat na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2019, č. j. 14 A 80/2019-34, kde je uvedeno, že žalobkyně, případně Ing. T. W., oba vždy zastoupeni právním zástupcem JUDr. Janem Walterem, jen v průběhu měsíce ledna až dubna 2019 podali v této věci u správního orgánu celkem osm žádostí o poskytnutí informací podle InfZ, přičemž těmito žádostmi vždy usilovali o sdělení, jakým způsobem se žalovaný vypořádal s dřívějším podáním (žádostí o prošetření způsobu vyřízení stížnosti) právního zástupce žalobkyně, a že Ministerstvo pro místní rozvoj jen za období ledna až května 2019 eviduje na 250 podání výše uvedených osob. V tomto rozsudku Městský soud v Praze dospěl k závěru, že „skutečným motivem žadatelů není kontrola veřejné moci prostřednictvím zákona o svobodném přístupu k informacím, ale šikanózní postup, kterým tyto osoby sledují personální a časové zatížení žalovaného.“

38. Pokud jde o Ing. T. W., rovněž pravidelně zastupovaného právním zástupcem žalobkyně, soudu je známo, že vedl či stále vede taktéž celou řadu obdobných soudních sporů před správními soudy jako žalobkyně. Jedná se například o žaloby projednávané zdejším soudem pod sp. zn. 15 A 151/2017, 15 A 216/2017, 15 A 232/2017, 15 A 240/2017, 15 A 250/2017, 15 A 24/2018, 15 A 42/2018, 15 A 45/2018, 15 A 74/2018, 15 A 75/2018, 15 A 82/2018, 15 A 151/2018, 15 A 161/2018, 15 A 182/2018, 15 A 193/2018, 15 A 224/2018, 15 A 27/2019, 15 A 28/2019, 15 A 29/2019, 15 A 46/2019, 15 A 48/2019, 15 A 49/2019, 15 A 63/2019, 15 A 72/2019, 15 A 87/2019, 15 A 88/2019, 15 A 89/2019, 15 A 102/2019, 15 A 103/2019, 15 A 104/2019, 15 A 108/2019, 15 A 133/2019, 15 A 137/2019, 15 A 140/2019, 15 A 144/2019, 15 A 145/2019, 15 A 148/2019, 15 A 151/2019, 15 A 163/2019, 15 A 24/2020, 15 A 26/2020, 15 A 27/2020 či 16 A 4/2021.
39. Žaloby, jimiž Ing. T. W. napadá postup správních orgánů při vyřizování žádostí dle InfZ, jsou dále evidovány např. u Městského soudu v Praze, a to pod sp. zn. 3 A 174/2017, 5 A 209/2017, 11 A 129/2018, 11 A 213/2018, 14 A 106/2018, 3 A 98/2018, 5 A 174/2018, 8 A 35/2018, 9 A 191/2018, 9 A 211/2018, 6 A 67/2019, 10 A 100/2019, 10 A 165/2019, 14 A 80/2019, 8 A 16/2019, 9 A 89/2019, 11 A 7/2020, 11 A 15/2020, 14 A 48/2020 či 17 A 50/2020.
40. Soud proto uzavírá, že jeho úkolem je poskytovat ochranu veřejným subjektivním právům, a nikoliv napomáhat některým osobám k tvorbě zisku na úkor protistrany, kterou tyto osoby systematicky zahlcují podáními, a to evidentně s očekáváním, že při vyřizování těchto podání dojde v některých případech k formálně chybnému postupu, proti němuž budou následně brojit žalobou. Nejvyšší správní soud užívá zobecnující označení takových osob jako osob vedoucích „spor pro spor“, a nikoli pro získání informace (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2015, č. j. 8 As 182/2014-12). S ohledem na výše uvedená zjištění o postupu jmenovaných osob v jiných řízeních soud pro toto řízení dospěl k závěru, že žalobkyni přísluší toliko náhrada nákladů řízení ve výši 3 000 Kč, která odpovídá soudnímu poplatku ve výši 3 000 Kč. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen uhradit v obvyklé lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 1. června 2022

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
předseda senátu